

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

.....

नगरपालिका / गाउँपालिका
औषधी प्रतिरोधी क्षयरोग उपचार कार्ड

परिचयः

औषधी प्रतिरोधी क्षयरोग विरामीले दैनिक औषधी सेवन गरेको विवरण, ल्याव परीक्षण तथा नतिजा, उपचारको नतिजा, उपचार सहयोगीको सम्पर्क नं आदि विवरण यस कार्डमा राखिन्छ । यस कार्डको प्रयोगले विरामीले दैनिक औषधी खाए नखाएको अनुगमन आफै गर्न सक्दछ । विरामीले दैनिक औषधी खान स्वास्थ्य संस्था आउदा यो कार्ड साथमा लिई आउनु अनुरोध गर्नु पर्दछ ।

बिरामीको नाम:

उमेर:

लिंग:

ठेगाना:

सम्पर्क नं:

तौल (के.जी):

क्षयरोग दर्ता नं.

दर्ता मिति:

फोटो

दर्ता समूह

- १ नयाँ (new) २ रोग बल्झेको (Relapse) ३.१ उपचार असफल नयाँ (TAF_New-FLD)
- ३.२ उपचार असफल पुन उपचार (TAF_Retreatment-FLD) ३.३ उपचार असफल Hr TB (TAF)
- ३.४ उपचार असफल पुन उपचार औषधी प्रतिरोधी (TAF_2nd Line)
- ४ उपचार पुरा नगरेको (TALFU) ५ पहिले उपचार गरेका अन्य (OPT)
- ६ यस अधिको उपचार अवस्था थाहा नभएको (UPTH)

क्षयरोगको किसिम:

MDR/RR(Shorter), MDR/RR (OSSTR), MDR/RR (Longer), PRE-XDR(Shorter), PRE-XDR(Longer), XDR

क्षयरोग प्रभावित अंग

१ छाती

२ छाती बाहेक अन्य अंग

दिइएको उपचार रेजिमन:

Shorter				Longer			
BPaLM	BPaL	OSSTR-Lzd	OSSTR-Eto.	LR1	LR2	LR3	Individualized Regimen

उपचार सहयोगीको नाम

सम्पर्क नं

स्पुटम कल्चर फलोअप र तौल

Month	Lab No/date	SR	CR	Weight in KG
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				
Month				

दिइएको औषधीको नाम र मात्रा:

Months	Weight (KG)	Pa	Lfx	Mfx	Bdq	Lzd	Cfz	Cs	Trd	E	Dim	Z	Imp, Cln	Mpm	Am	Eto	Other
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	

Months	Weight (KG)	Pa	Lfx	Mfx	Bdq	Lzd	Cfz	Cs	Trd	E	Dim	Z	Imp, Cln	Mpm	Am	Eto	Other
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	
Months																	

DRUG COMPLINE DETAIL

[illegible]

[illegible]

उपचार नतिजा विवरण

१. निको भएको Cured:

मिति

२. उपचार पुरा गरेको Complete:

३. उपचार असफल Failure:

४. मृत्यू भएको Died:

५. उपचार पुरा नगरेको Loss to follow up:

६. मूल्यांकन नभएका Not Evaluated:

प्रेषण/स्थानान्तरण भएको संस्था

क्षयरोग एक सरूवा रोग हो । आँखाले देख्न नसकिने सुक्ष्म कीटाणु (*Mycobacterium Tuberculosis*) ले क्षयरोग हुन्छ । यो एक व्यक्तिवाट अर्को व्यक्तिमा हावाको माध्यमबाट सर्दछ ।

क्षयरोग सार्ने तरिका:

क्षयरोग फोक्सोमा लाग्ने र फोक्सो बाहेक शरीरको अन्य भागमा लाग्ने गरी २ प्रकार हुन्छन । फोक्सोको क्षयरोग भएका बिरामीले खोक्दा, हाछ्यू गर्दा वा थुक्दा क्षयरोगका कीटाणु बाहिर वातावरणमा फैलिन्छन र स्वस्थ मानिसमा श्वास प्रश्वासको माध्यमबाट फोक्सोमा पुग्न सक्दछन । क्षयरोगको संक्रमण भएका सबै व्यक्तिलाई क्षयरोग हुँदैन रोग प्रतिरोध क्षमता कमजोर भएका व्यक्ति (कुपोषित, मधूमेह, एच आइ भी एड्स भएका आदि) मा यो रोगले छिटो आक्रमण गर्दछ ।

क्षयरोगका लक्षणहरू:

- २ हप्ता वा सो भन्दा बढी अवधी खोकी लागि रहनु
- शरीरको तौल घटदै जानु
- छाती दुख्नु
- खकारमा रगत देखिनु
- साभ्रपख वा राती ज्वरो आउनु

औषधी प्रतिरोधी क्षयरोग (DRTB)

क्षयरोगको उपचारमा प्रयोग हुने कुनै पनि औषधीमा कीटाणु Resistant भएको अवस्थानै Drug Resistance हो ।

औषधी प्रतिरोधी क्षयरोग हुने सक्ने कारणहरू

- वीचैमा औषधी खान छाडेमा वा अनियमितरूपमा औषधी सेवन गरेमा
- कम गुणस्तरको औषधी सेवन गरेमा
- औषधीको मात्रा पर्याप्त नभएमा
- उपयुक्त उपचार पद्धति प्रयोग नभएमा
- एन्टिबायोटिक्सको अनुचित प्रयोग

क्षयरोगका बिरामीको छिटोभन्दा छिटो निदान गरी सही उपचार पद्धतिबाट उपचार गर्नु नै क्षयरोग नियन्त्रणको मुख्य उपाय हो

क्षयरोगको औषधी स्वास्थ्य संस्थामा
निःशुल्क पाइन्छ, स्वास्थ्यकर्मी/चिकित्सकको
सल्लाह बमोजिम नियमित औषधी सेवन गरे
क्षयरोग पूर्णरूपमा निको हुन्छ ।